

ΕΝΟΤΗΤΑ

ΔΕΟ 34

ΘΕΜΑ "ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2020-2021"

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ :ΚΟΥΡΝΕΤΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

WWW.ECLASS4U.GR

T. 210-5711484

K- 6970-401981 & 6945-310630

grammateia.eclass4U@gmail.com

Πίνακας περιεχομένων

Μέρος Α.....	3
Ερώτηση Α1.....	3
α).....	3
Ερώτηση Α1.....	5
β).....	5
Ερώτηση Α2.....	6
α).....	6
Ερώτηση Α2.....	7
β).....	7
Ερώτηση Α2.....	8
γ).....	8
Μέρος Β.....	8
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	8

Μέρος Α

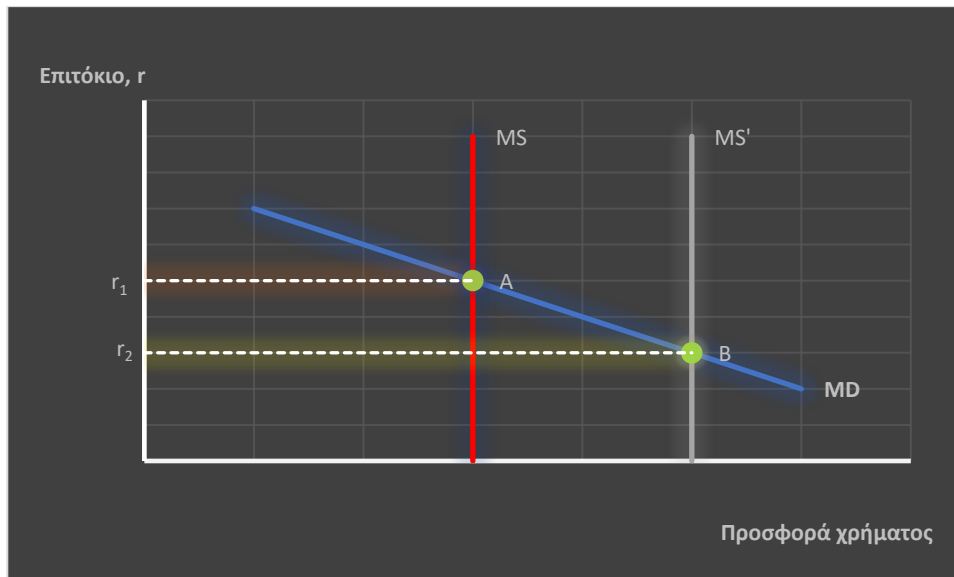
Ερωτήσεις που απαιτούν αναλυτικές απαντήσεις

Ερώτηση Α1

α) Στην κατάσταση της οικονομίας όπου υπάρχει Ύφεση και το πραγματικό ΑΕΠ είναι χαμηλότερο από το δυνητικό προϊόν, άρα έχουμε υφεσιακό κενό και χαμηλό πληθωρισμό, θα πρέπει να υπάρχει αύξηση της προσφοράς χρήματος από την κεντρική τράπεζα για να αντιμετωπιστεί η ύφεση έστω στην την βραχυχρόνια περίοδο.

Οι τρόποι με τους οποίους η κεντρική τράπεζα εφαρμόζοντας μια επεκτατική νομισματική πολιτική μπορεί να αυξήσει την προφορά χρήματος είναι τρεις:

- **Καθορισμός των απαιτούμενων αποθεματικών:** αύξηση των απαιτούμενων αποθεματικών οδηγεί σε μείωση των διαθέσιμων κεφαλαίων προς δανεισμό από τις τράπεζες και μείωση στην προσφορά χρήματος. Αντίστοιχα, μείωση των απαιτούμενων αποθεματικών οδηγεί στην αύξηση των κεφαλαίων προς δανεισμό και αύξηση της προσφοράς χρήματος.
- **Καθορισμός του προεξοφλητικού επιτόκιου:** Το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που δανείζονται οι τράπεζες από την κεντρική τράπεζα όταν έχουν πρόβλημα στη διατήρηση των απαιτούμενων αποθεματικών τους. Όταν μειώνεται το προεξοφλητικό επιτόκιο τότε μειώνεται το κόστος δανεισμού για τις τράπεζες οι οποίες έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα για τη χορήγηση δανείων με άμεσο αποτέλεσμα την αύξηση στην προσφορά χρήματος. Αντίθετως, αυξάνοντας το προεξοφλητικό επιτόκιο οι τράπεζες χάνουν τη δυνατότητα χορήγησης δανείων οπότε μειώνεται και η προσφορά χρήματος.
- **Πράξεις ανοικτής αγοράς:** πρόκειται για την αγοραπωλησία εντόκων γραμματίων του δημοσίου μέσω συναλλαγής με εμπορικές τράπεζες. Όταν η κεντρική τράπεζα αγοράζει γραμμάτια δημιουργεί αυξημένα αποθεματικά στις τράπεζες οι οποίες με τη σειρά τους αυξάνουν τη δυνατότητα χορήγησης δανείων και επομένως συνδράμουν στην αύξηση της προσφοράς χρήματος. Αντίθετα, η πώληση των γραμματίων στις εμπορικές τράπεζες έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των αποθεματικών τους και ως εκ τούτου τη μειωμένη ικανότητα χορήγησης δανείων. Επομένως, θα έχουμε μείωση στη προσφορά χρήματος.

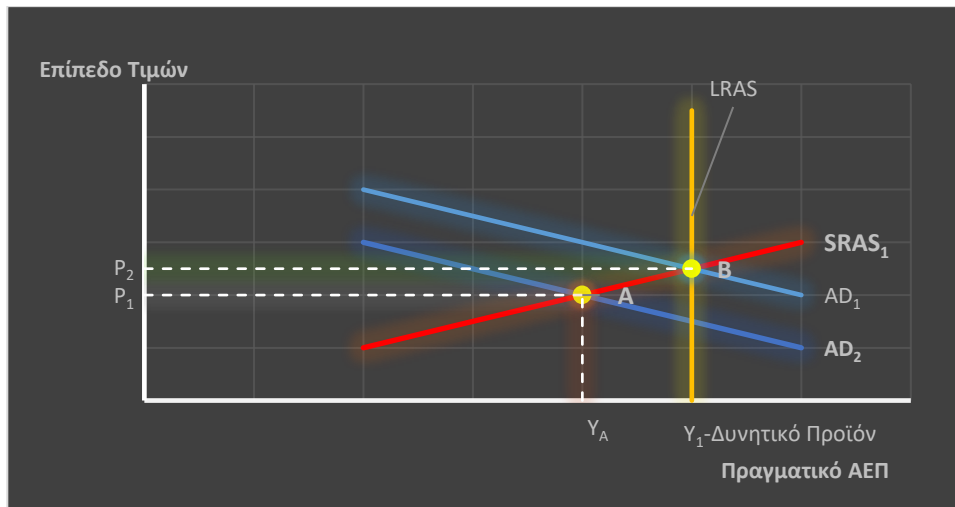

Γράφημα 1: Υπόδειγμα αγορά χρήματος

Το υπόδειγμα της αγοράς χρήματος όπως παρουσιάζεται διαγραμματικά στο Γράφημα 1, μας υποδεικνύει μία αύξηση της προσφοράς χρήματος που θα μετατοπίσει προς τα δεξιά την καμπύλη προσφοράς χρήματος και από το σημείο ισορροπίας A με επιτόκιο r_1 η οικονομία θα οδηγηθεί στο σημείο ισορροπίας B με επιτόκιο r_2 , όπου θα ισχύει $r_2 < r_1$. Η αυξομείωση των επιπέδων των επιτοκίων θα έχει ως αποτέλεσμα την αυξομείωση της ζητούμενης ποσότητας χρήματος, δηλαδή τα χρηματικά ποσά που θέλουν να διακρατούν οι επιχειρήσεις και οι άνθρωποι στα «πορτοφόλια» τους. Στο συγκεκριμένο υπόδειγμα, μία μείωση των επιτοκίων θα επιφέρει μείωση του κόστους ευκαιρίας που προκύπτει από την διακράτηση χρημάτων και την μη αποταμίευση τους σε τοκοφόρους λογαριασμούς. Συνεπώς, θα προκληθεί μία αύξηση της διακράτησης χρήματος για αυτό τον λόγο στο σημείο B παρατηρείται μεγαλύτερη ζητούμενη ποσότητα χρήματος συγκριτικά με το σημείο A.

Ακολούθως, γνωρίζουμε ότι μια μείωση των επιτοκίων οδηγεί σε αύξηση της επενδυτικής δαπάνης I και της καταναλωτικής δαπάνης C. Άρα, θα έχουμε μία αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ που συνεπάγεται την αύξηση της συνολικής ζήτησης AD. Στο Γράφημα 2 απεικονίζεται το αντίστοιχο υπόδειγμα της συνολικής ζήτησης και συνολικής προσφοράς AD-AS.

Στο Γράφημα 2, παρατηρούμε ότι από το αρχικό σημείο ισορροπίας A, με επίπεδο τιμών P_1 και επίπεδο παραγωγής $Y_A < Y_p$, θα υπάρξει αύξηση στο πραγματικό ΑΕΠ που εκτός από το συνολικό προϊόν και το συνολικό εισόδημα ισούται με τη συνολική ζήτηση. Άρα, θα έχουμε μία μετατόπιση της καμπύλης της συνολικής ζήτησης προς τα δεξιά μέχρι το σημείο B, όπου το επίπεδο παραγωγής της οικονομίας θα είναι ίσο με το επίπεδο του δυνητικού προϊόντος και τα επίπεδα τιμών θα είναι αυξημένα από P_1 σε P_2 . Άρα, με αυτόν τον τρόπο η οικονομία οδηγείται σε ανάκαμψη έστω και βραχυχρόνια καταπολεμώντας την ύφεση, έχοντας αύξηση του επιπέδου τιμών (άνοδος του πληθωρισμού) και μείωση της ανεργίας καθώς η οικονομία θα παράγει περισσότερο και θα απασχολεί περισσότερους εργαζόμενους.

Ερώτηση Α1

β) Θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο καθορισμός των μακροπρόθεσμων επιτοκίων επηρεάζεται από την πορεία των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων. Το φαινόμενο αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα επιτόκια, είτε βραχυπρόθεσμα, είτε μακροπρόθεσμα αποτελούν μία μορφή ανταμοιβής για την ανάληψη ρίσκου. Όταν κάποιος αποφασίζει να δεσμεύσει τα χρήματά του αγοράζοντας ένα ομόλογο για κάποιο χρονικό διάστημα αναλαμβάνει κάποιο ρίσκο. Το ρίσκο έγκειται στο γεγονός ότι μπορεί να μην πάρει τα λεφτά του πίσω, εξαιτίας μιας ενδεχόμενης χρεωκοπίας αυτού που εξέδωσε το ομόλογο. Με αυτό το σκεπτικό όταν κάποιος διαθέτει τα χρήματά του για 10 έτη αναλαμβάνει μεγαλύτερο ρίσκο από κάποιον που θα διαθέσει τα χρήματά του για 1 έτος. Άρα, θα πρέπει να ανταμείβεται περισσότερο κάποιος που αποκτά ένα 10ετές ομόλογο σε σύγκριση με κάποιον που αποκτά ένα ετήσιο ομόλογο. Άρα, θα πρέπει τα 10ετή ομόλογα να έχουν μεγαλύτερο επιτόκιο σε σύγκριση με το επιτόκιο του ετήσιου ομολόγου.

Όσον αφορά την οικονομία που περιγράφεται από την εκφώνηση, είναι γνωστό ότι βρίσκεται σε ύφεση με χαμηλό πληθωρισμό και υφεσιακό κενό. Το γεγονός αυτό σύμφωνα με τον κανόνα του Taylor θα οδηγήσει την κεντρική τράπεζα να μειώσει τα διατραπεζικά επιτόκια με άμεσο αποτέλεσμα την αύξηση της προσφοράς χρήματος. Η αύξηση της προσφοράς χρήματος με τη σειρά της θα οδηγήσει στην μείωση των επιτοκίων και στην αύξηση της επενδυτικής δαπάνης και της καταναλωτικής δαπάνης. Άρα, η οικονομία για το επόμενο χρονικό διάστημα που μπορεί να είναι μερικά χρόνια, θα μειώσει το υφεσιακό κενό μέχρι να φτάσει στο επίπεδο του δυνητικού προϊόντος. Η διαδικασία αυτή θα οδηγήσει μελλοντικά στην αύξηση των επιτοκίων σύμφωνα με τον κανόνα του Taylor.

Άρα, θα αναμένεται μία αύξηση των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων για τα επόμενα χρόνια. Η αύξηση αυτή των επιτοκίων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό των μακροπρόθεσμων επιτοκίων. Για αυτό το λόγο παρατηρείται μία σχετικά πολύ μεγάλη διαφορά μεταξύ των μακροπρόθεσμων επιτοκίων και των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων (4% έναντι 1%) στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Ερώτηση Α2

α) Για τον υπολογισμό της δημόσιας αποταμίευσης θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τον τύπο: $S_{δημόσιο} = \text{Δημοσιονομικό αποτέλεσμα} = T - G - TR$ **(1)** για τη συνέχιση των υπολογισμών θα πρέπει να υπολογισθεί το εισόδημα Y ισορροπίας καθώς οι φόροι T και οι μεταβιβαστικές πληρωμές TR , ορίζονται από το εισόδημα Y .

Για τον υπολογισμό του εισοδήματος Y , θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τον τύπο υπολογισμού του ΑΕΠ που εκφράζεται ως η συνολική δαπάνη σε μία οικονομία.

Άρα, έχουμε $ΑΕΠ = Y = C + I + G \leftrightarrow Y = 180 + 0.4Y_d + 1000 + 1000$ **(2)**. Για να συνεχιστούν οι υπολογισμοί σε αυτό το σημείο θα πρέπει να αντικαταστήσουμε το διαθέσιμο εισόδημα Y_d με το ίσο του από τον τύπο $Y_d = Y - T + TR$. Επιπλέον σε αυτό το σημείο θα πρέπει να αντικαταστήσουμε τα T και TR , με τους αντίστοιχους τύπους που δίνονται από τα δεδομένα της εκφώνησης.

Άρα, έχουμε $Y_d = Y - (1000 + 0.2Y) + (800 - 0.05Y) = Y - 1000 - 0.2Y + 800 - 0.05Y \leftrightarrow Y_d = 0.75Y - 200$ **(3)**.

Στο επόμενο βήμα θα αντικαταστήσουμε το διαθέσιμο εισόδημα Y_d που βρήκαμε στην εξίσωση **(3)** στο διαθέσιμο εισόδημα Y_d στην εξίσωση **(2)**.

Άρα, έχουμε $Y = 180 + 0.4(0.75Y - 200) + 1000 + 1000 \leftrightarrow Y = 2180 + 0.3Y - 80 \leftrightarrow Y - 0.3Y = 2100 \leftrightarrow 0.7Y = 2100 \leftrightarrow Y = 3000$.

Άρα, το εισόδημα ισορροπίας $Y=3000$.

Τώρα, έχουμε τη δυνατότητα να προχωρήσουμε του υπολογισμούς από την εξίσωση **(1)**.

Άρα, έχουμε $S_{δημόσιο} = T - G - TR = 1000 + 0.2 * 3000 - 1000 - (800 - 0.05 * 3000) \leftrightarrow S_{δημόσιο} = 1000 + 600 - 1000 - 800 + 150 \leftrightarrow S_{δημόσιο} = -50$.

Σε αυτό το σημείο λέμε ότι η δημόσια αποταμίευση είναι ίση -50.

Ερώτηση Α2

β) Εφόσον το επίπεδο συνολικού προϊόντος (επίπεδο που παράγεται από την οικονομία) είναι μικρότερο από το επίπεδο του δυνητικού προϊόντος ($y = 3000 < Y_p = 3500$) έχουμε υφεσιακό κενό. Για να καλυφθεί το υφεσιακό κενό θα πρέπει να εφαρμοστεί μια επεκτατική δημοσιονομική πολιτική ώστε να ισορροπήσει η οικονομία στο επίπεδο δυνητικού προϊόντος.

Για να βρούμε τις απαιτούμενες μεταβολές στις κρατικές δαπάνες που θα μας οδηγήσουν στο επίπεδο παραγωγής ίσου με το επίπεδο του δυνητικού προϊόντος θα χρησιμοποιήσουμε την εξίσωση του ΑΕΠ, μόνο που τώρα η εξαρτημένη μεταβλητή Y (ΑΕΠ) θα είναι γνωστή και ίση με 3500 και η άγνωστη μεταβλητή θα είναι οι νέες κρατικές δαπάνες που μπορούν να συμβολιστούν με $G_{νέο}$.

$$\begin{aligned} AEΠ &= C + I + G \leftrightarrow Y = 180 + 0.4Y_d + G_{νέο} + I \leftrightarrow \\ 3500 &= 180 + 0.4(3500 - T + TR) + G_{νέο} + 1000 \leftrightarrow \\ 3500 &= 1180 + 0.4 * 3500 - 0.4(1000 + 0.2 * 3500) + 0.4(800 - 0.05 * 3500) + G_{νέο} \leftrightarrow \\ 3500 &= 1180 + 1400 - 400 - 280 + 320 - 70 + G_{νέο} \leftrightarrow \\ 3500 &= 2150 + G_{νέο} \leftrightarrow G_{νέο} = 1350. \end{aligned}$$

Επομένως το επίπεδο των κρατικών δαπανών θα πρέπει να είναι ίσο με 1350 για να έχουμε επίπεδο παραγωγής ίσου με του δυνητικού προϊόντος.

Άρα, από το επίπεδο κρατικών δαπανών 1000 που είχαμε αρχικά, θα οδηγηθούμε σε επίπεδο κρατικών δαπανών ίσο με 1350. Η μεταβολή στις κρατικές δαπάνες που επιφέρουν μεταβολή στο επίπεδο δυνητικού προϊόντος θα είναι ίση με $1350 - 1000 = 350$.

Ο πολλαπλασιαστής κρατικών δαπανών θα είναι ο λόγος της μεταβολής του συνολικού εισοδήματος (η μεταβολή στο συνολικό προϊόν, ΑΕΠ) που δημιουργήθηκε από την αντίστοιχη μεταβολή στις κρατικές δαπάνες προς τη μεταβολή στις κρατικές δαπάνες.

$$\text{πολλαπλασιαστής} = \frac{\Delta Y}{\Delta AAS} = \frac{3500 - 3000}{1350 - 1000} = \frac{500}{350} = 1.42857$$

Ερώτηση Α2

Υ) Οι επιπτώσεις στο δημοσιονομικό αποτέλεσμα θα είναι ακριβώς οι ίδιες με τις επιπτώσεις που θα παρατηρηθούν στην δημόσια αποταμίευση $S_{δημόσιο}$.

Από την θεωρία μας γνωρίζουμε ότι η δημόσια αποταμίευση περιγράφεται από τον παρακάτω τύπο:

$S_{δημόσια} = T - G - TR$, όπου T είναι οι φόροι, G είναι οι κρατικές δαπάνες και TR είναι οι μεταβιβαστικές πληρωμές.

Μετά από τις μεταβολές στο Y θα έχουν αλλάξει και το T και το TR , όπως και το G που είδαμε ότι θα είναι ίσο με 1350.

$$S_{δημόσια} = T - G - TR = 1000 + 0.2Y - 1350 - 800 + 0.05Y = 1000 + 0.2 * 3500 - 1350 - 800 + 0.05 * 3500 = 1000 + 700 - 1350 - 800 + 175 = -275$$

Επομένως η δημόσια αποταμίευση θα έχει μειωθεί κατά $275 - 50 = 225$. Εναλλακτικά μπορούμε να πούμε ότι το δημόσιο έλλειμμα αυξήθηκε κατά 225.

Μέρος Β

Ερωτήσεις Πολλαπλών επιλογών

- B1) B
- B2) B
- B3) A
- B4) A
- B5) C
- B6) B
- B7) D
- B8) C
- B9) A
- B10) D

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Paul Krugman – Robin Wells, Οικονομική σε Διδακτικές Ενότητες, Gutenberg 2018